СТАНОВИЩЕ

от

проф. Мони Ешуа Алмалех, д.н. Нов български университет, департамент „Нова българистика“, 2.1. Филология (04.05.11. Общо и сравнително езикознание (приложна лингвистика)), диплома № 24453 от ВАК/30.07.2007 г.

за

участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ по 2.1. Филология, обявен в ДВ бр. 47/14.06.2019 г., с кандидат доц. Пламен Иванов Дойнов, д.н.

върху

цялостната дейност на кандидата

Настоящото Становище се изготвя в изпълнение на заповед № 3-РК-235/23.07.2019 г. на Ректора на НБУ и съгласно новия закон и правилника на НБУ. Становището е изготвено съобразно с Приложение 3 към Наредба за развитието на академичния състав на НБУ за заемане на академичната длъжност „Професор“ и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Спрямо минималните национални изисквания и изискванията на НБУ дейностите на Пламен Дойнов се разполагат както следва:

Показатели 1, 2 и 3: Дойнов е притежател на Диплома № 32085/29.01.2008 г. за присъдена образователна и научна степен „доктор“ по научната специалност 05.04.01 Теория и история на литературата, въз основа на дисертационен труд „Българската поезия през 90-те години: тенденции, тематични кръгове и поетически почерци“. Той е и доктор на науките с дисертационен труд „Алтернативният канон: Поетите“. Дойнов е преминал през равнищата главен асистент и доцент, хабилитационен труд „Годините на литературата – основания, характеристики, история: 1907, 1956, 1968 като репрезентативни години на българската литература през XX век“.

По тези показатели **кандидатът събира 300 точки при изисквания за минималните 150 точки.**

Показатели от 4 до 11

В показателите от 4 до 11 кандидатът има впечатляващо количество активности.

4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд.

Дойнов е автор на 5 монографии, които са издадени след 2010 г., когато се хабилитира като доцент.

Това са:

• „Името на поезията: Николай Кънчев.“ Изд. „Кралица Маб”, Департамент „Нова българистика” на НБУ, С., 2016, 232 с.; ISBN 978-954-533-153-4;

• „Литература, размразяване, разлом: 1962“, изд. „Кралица Маб”, Департамент „Нова българистика” на НБУ, С., 2015, 316 с.; ISBN 978-954-533-144-2;

• „1910 и годините на литературата“, изд. „Кралица Маб”, Департамент „Нова българистика” на НБУ, С., 2014, 180 с.; ISBN 978-954-533-133-6;

• „1956 – A magyar felkelés és a bolgár irodalom“ [1956: Унгарското въстание и българската литература – на унгарски език]. Napkút Kiadó, Budapest, 2017, 176 с.; ISBN 978-963-263-674-0;

• „Българската литература и началото на XXI век. 2004–2012“, изд. „Кралица Маб”, Департамент „Нова българистика” на НБУ, С., 2013, 444 с.; ISBN 978-954-533-126-8.

Брой точки: 500 при 100 точки по минималните изисквания.

5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ и за присъждане на научна степен „доктор на науките“. Пламен Дойнов е публикувал като книги дисертациите си и за „доктор“, и за „доктор на науките“. Тук точките са 225 при изисквани минимален брой 75.

• На базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“: „Българската поезия в края на XX век.“ Изд. „Просвета“, С., 2007. Част първа, 488 с.; ISBN 978-954-01-2052-2; Част втора, 544 с.; ISBN 978-954-01-2053-9

• На базата на защитен дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“: „Алтернативният канон: Поетите“. Изд. Нов български университет, С., 2012, 408 с.; ISBN 978-954-535-709-1

6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация: The Sovietization of Bulgarian Literature and the 'Bulgarization' of Socialist Realism – Studia Litteraria. Universitatis lagellonicae Cracoviensis. № 10 (2015), p. 333–345. Брой точки: 30 точки.

7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. По този критерий Дойнов има публикувани 16 статии доклада.

Брой точки: 160 при минимално точкуване от 10 точки

8. Дойнов е автор на 2 студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация**.**

Брой точки: 90 (по изисквани от закона минимални 45).

9. Пламен Дойнов е автор на 17 Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

Брой точки: 255 при изискване от една публикация за 15 точки.

10. Кандидатът е автор на две глави в две колективни монографии. Брой точки: 40 при минимално изискване от закона от 20.

Сума от показателите от 4 до 11 – 1675 точки (500 + 40 + 255 + 90 + 160 + 30 + 500).

Показатели от 12 до 14, касаещи цитиранията

В справката в Excell таблицата Дойнов не е посочил никакви точки в показатели от 12 до 14. В същото време, в справката изготвена от Библиотеката на НБУ има редица открити цитирания, разположени на 24 страници. Установени са 164 позовавания на публикации от автора.

В посочените от Библиотеката на НБУ многобройни цитирания на трудове и рецензии за трудове на Дойнов има множество цитирания в български издания (монографии, научни томове, студии, статии научни списания, както и рецензии за публикации на Дойнов), както и в руски научни издания (Вестник Московского университета. Серия 9: Филология; Вопросы теории и практики; Проблемы социальных и гуманитарных наук; Научно-педагогический журнал Восточной Сибири Magister Dixit; Славянский альманах; Евреи Европы и Ближнего Востока: традиция и современность. История, языки, литература. Евреи Европы и Ближнего Востока: традиция и современность. История, языки, литература. Сер. „Труды по иудаике. История и этнография“), украинското списание Хронологія радянськоі культури: константи и трасформацiі., полското Poznańskie Studia Slawistyczne: Studia Litteraria. Universitatis lagellonicae Cracoviensis; унгарски сайт http://www.naputonline.hu, 11.10.2017; англоезичните Socialist Realism in Central and Eastern European Literatures under Stalin: Institutions, Dynamics, Discourses. Edited by Evgeny Dobrenko and Natalia Jonsson-Skradol. Anthem Press. London and New York; сборникът Totalitarianism and Literary Discourse: 20th Century Experience. Edited by Irma Ratiani.

Cambridge Scholars Publishing.

Очевидно е, че някои от българските и някои от чуждестранните издания са индексирани и реферирани в световно известни бази данни с научна информация. Макар и да давам висока оценка по тези показатели не мога да посоча конкретен брой точки.

Показатели от 15 до 22

15. Придобита научна степен „доктор на науките“

Придобита научна степен „доктор на науките“ по научна специалност „Теория и история на литературата“ и професионално направление „Филология“. Тема на дисертационния труд: „Социалистически реализъм и алтернативен канон в литературата на Народна република България: моделиране на почерци и писателски поведения“. Диплома, издадена от НБУ: № 002/ 01.07.2013 г.

Сума точки от показатели от 15 до 17 – 290 точки

Сума от показатели от 23 до края (задължителни за НБУ) - 2610 точки

II. Изследователска дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Пламен Дойнов участва в конкурса с монографията „Литература на случаите. От „Тютюн“ до „Хайка за вълци“. Казуси в литературното поле на НРБ“. Изд. Институт за изследване на близкото минало, изд. „Сиела”, С., 2017; ISBN 978-954-28-2279-0

Монографията е с обем 372 страници. Книгата има ясна структура, в която има две теоретични литературоведски части. Едната е *Литературата на НРБ, изследвана през Случая* в началото, а другата е *Заключителни думи – Време за литературна микроистория*. Това съответства на преглед на литературата и избор на метод и подход – в началото, а в Заключението е оценка на постигнатите резултати от приложения подход на Случая. Спецификата на избрания подход – **изследването през случая** – е, че той е интердисциплинарен, както е посочено в уводната част. Изследването под микроскоп на творчеството, съдбата, обществените реалности по време на жизнения път на писателя и реконструкцията на различни аспекти, лични и обществени, чрез архивни материали е, най-опростено казано, подходът, който изисква изключителна отговорност. Отговорността се състои в комплекс от компоненти – висока степен на обективност, но задължително да съдържа оценки: както на социалните реалности от миналото, така и по отношение на поведението на писателите, а също така отрицание на мракобесието, налагано от системата на социализма чрез изтласкването на власт на критици и писатели, „ръжени“ на провеждането на мракобесните практики. В монографията боравенето с тези елементи е съчетано с анализи на стилистиката и поетическия и прозаичния език на писателите – преди и след действията на цензурата и ужасяващите практики на критика и самокритика, характерни за епохата на социализма. В монографията обективността присъства, най-малкото, с отчитането на вълнообразните движения на частичното размразяване в социалните практики, които са известни в историята на българския и на съветския социализъм. Редом с това авторът не пропуска да изрази своето отрицателно отношение към социалните практики сред писателската общност. Авторът не държи дълги речи, а чрез отделни епитети – думи или словосъчетания, понякога с не дълги изречения, изразява своето мнение. Сарказмът в епитетите и оценките също работи в посока *лично мнение*. Например при коментирането на творчеството и съдбата на поета Константин Павлов:

> Темата за страха, за всеобщата подозрителност се проектира в личния опит и по този начин критиката на новия НРБ-субект и на системата се представя като критика в първо лице, т.е. в критика, жертвоготовно понесена от уязвения от страха аз-ов лирически

герой. Критиците не могат да понесат такава гледка. Усещат, че зад лирическия Аз на Павлов се е ширнала параноята на комунистическия режим. (с. 151)

В едно становище няма как да бъде коментирана в цялост книгата на кандидата. Все пак, мога да посоча, че средствата, които авторът успява да приложи, са твърде разнообразни. Вълните на живота съдържат и опит на критици и/или писатели да излъжат официално спуснатото от БКП отрицание. Дойнов често цитира подобни опити, като ползва не само архивни материали, но и теченията на вестници и списания от епохата, което показва дългогодишни интереси и занимания:

Затова Овадия специално *усреднява* стихосбирката, не вижда в нея нищо особено – „книга като книга“. Този ход обаче не успява да отклони бдителната критика, която очевидно е подготвена и *предварително насочена* да извърши операция по пълното отрицание на „Стихове“.“ (Овадия, Давид. *„Експерименти“ – Литературен фронт*, бр. 40, 30.09.1965.)

Това е пример, който показва едно качество на Пламен Дойнов – системност на интересите и заниманията, датиращи от десетилетия. Такива цитати от вестници и списания, а те не са малко, не могат да бъдат плод на едно изследване. Те са плод на навлизане в тематиката, методиките, проблематиката и всички видове достъпни документи – преса, книги, писма, публикувани и непубликувани дневници.

Шестимата автори в професорската монография са много различни като личности и творчество. Те заемат различни места в социалните стълбици и фоайета (литературата не е само интимна творческа дейност, но тя е насочена към общите, публични места в обществото) преди и след 10.11.1989 г.

Удивителен е големият брой писатели, поети и критици, които са обект на вниманието на Пламен Дойнов. Това е извод, който се доказва от монографиите, студиите, статиите и колективните сборници за литературата, писателите и архивите на НРБ, на които Дойнов е координатор, вдъхновител, изпълнител и участва като автор.

Тук е мястото да споделя едно свое убеждение. За разлика от времетраенето на оценката на хитлеризма в Германия, точната оценка на периода на социализма в България се бави по отношение на навлизането на такава оценка в учебниците и във възпитанието на младите хора. Представената монография, както и цялото творчество на Дойнов като критик, е пример за оценка, която остава изключително значима със своята документалност, т.е. доказателственост, с големия брой автори и с направените оценки на литературните процеси в НРБ.

Никола Георгиев има една мисъл, която предавам по смисъл – най-качествените литературоведи не само анализират стиховете, но трябва да вземат отношение и към литературознанието. Смятам, че монографията на Пламен Дойнов отговаря на тази дефиниция чрез уводната и заключителната части, и разбира се чрез изложението на Случаите на „Тютюн“ на Димитър Димов, „Спомен за страха“ и „Стихове“ на Константин Павлов, кремираната при раждането ѝ стихосбирка „На юг от живота“ редом до „Антикварни стихотворения“ и повестта „Хляб от трохи“ на Иван Динков, на „Люти чушки“ на Радой Ралин и Борис Димовски, „Лице“ на Блага Димитрова, „Хайка за вълци“ на Ивайло Петров.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“ или академичната длъжност „доцент“ (при кандидатите за професор). Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

Посочените от мен приноси за професорската монография могат да се отнесат с пълна сила и към приносите на останалите приложени публикации на Пламен Дойнов.

В документите на кандидата справката на рецензии за негови монографии, студии и статии има необходим и достатъчен брой рецензии за неговите трудове.

3. Цитиране от други автори.

В документите на кандидата справката на цитиране за негови монографии, студии и статии има необходим и достатъчен брой цитирания за неговите трудове.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Дойнов е успешен и редовен участник в дългосрочния проект на Литературноисторическата школа на НБУ (с ръководител проф. Михаил Неделчев) за подготовка на академични издания на класически български произведения. Дойнов е активен частник в научноизследователската програма „Съвременната българска литература (след 1990 г.)“, реализирана от департамент „Нова българистика“ на НБУ.

Кандидатът се включва активно в 5 международни научни проекта с колеги, посочени в документацията по конкурса, от: в Университета на Лодз – Полша, Шефилдския университет в Обединеното кралство (2 проекта) и Нежински държавен университет „Н. Гогол“ – Украйна.

Доцент Дойнов е автор на идейния проект и ръководител на дългосрочната Научноизследователска програма „Литературата на Народна република България (1946-1990)“, организирана от Департамент „Нова българистика” на НБУ и стартирала през 2008 г. Водещ на 7 (седем) издателски поредици, публикуващи резултатите от тази програма, за които Пламен Дойнов осигурява финансирането чрез спечелени проекти през Министерство на културата, Фонд „Култура“ и дарения от фондации и частни лица.

Пламен Дойнов е Ръководител на проекта „Литературата на НРБ в архивите с лимитиран достъп“, организирани от Департамент „Нова българистика” на НБУ (2014). Ръководител е на Международния научен семинар „Двете лица на писателя: Персонални казуси в източноевропейските литератури“ – **подкрепен от ЦФСР** (през академичната 2017/2018). Той е Ръководител и на двустранния международен семинар „Литературите на СССР и НРБ: паралелни интерпретации“, организиран от Департамент „Нова българистика” на НБУ – **подкрепен от ЦФСР** (декември 2013).

В документите за конкурса доц. Пламен Дойнов, д.н. е внесъл **СПИСЪК към Приложение 2 Минимални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата дейност на кандидатите за заемане на академичните длъжности по професионални направления, съобразени с ППЗРАСРБ,** както и **Приложение към СПИСЪК към Приложение към Приложение 2 Минимални изисквания към научната, преподавателската и/или художествено-творческата дейност на кандидатите за заемане на академичните длъжности по професионални направления, съобразени с ППЗРАСРБ.**

И двете Приложения съдържат подробно посочени конкретните активности по различните законови показатели задължителни за НБУ. Не е възможно да бъдат посочвани един по един.

Оценката ми е, че кандидатът напълно отговаря на изискванията на НБУ за заемане на академична длъжност „професор“. Една своеобразна външна оценка на дейността на Дойнов по различните издания и участия в проекти е наградата, присъдена на Пролетния панаир на книгата през 2019 г. Изследователският проект и поредица от книги „Литературата на НРБ: история и теория“ на Департамента „Нова българистика“ на НБУ и издателство „Кралица Маб“ бе отличѐн с наградата „Златен лъв“ за издателски проект с най-голяма обществена значимост:

> „Книгите от поредицата нямат аналог като опит и достижение в така несигурното поле на исторически организираната рефлексия върху литературните факти от епохата на Народна република България и върху нейното дисциплиниране в режима на политическата целесъобразност, осъществявано в този период“ е формулировката на експертното журналистическо жури. („Въпреки“ https://въпреки.com/post/)

III. Учебна и преподавателска дейност

1. Аудиторна и извън-аудиторна заетост, работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ", осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти.

Не ми е известно доц. Дойнов да не е изпълнявал аудиторната, извън-аудиторната заетост, както и работата в "MOODLE – НБУ". Той осигурява стаж в издателство „Просвета“ на студентите.

2. Работа с Еразъм-студенти: не намирам данни в изпратените ми материали по конкурса.

3. Оценки от анкетите на студентите: 4.62.

IV. Административна и обществена дейност

1. Участие в колективни органи на управление на НБУ.

Дойнов е втори мандат Ръководител на департамент „Нова българистика“ и е член на Академичния съвет на НБУ.

2. Обществена активност.

Пламен Дойнов е чест участник в различни телевизионни предавания, конференции, „Читателски клуб“ в НБУ и ред други прояви, посветени на литературата, както и на представяне на дейността на департамента.

3. Привличане на студенти в програмата. Няма посочени данни в този пункт, макар че съм свидетел на организиране на посещения в училища и срещи с посетители през дните на отворени врати в НБУ.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Познавам доц. Пламен Дойнов, д.н. повече от десет години и смятам, че той притежава висока степен на организираност и самодисциплина. Департамент „Нова българистика“ е уникално звено, събрало поети, писатели, литературни критици, а по-късно и езиковеди с различни специализации. Самият Дойнов е поет, драматург, автор на обширни критически текстове, носител на награди, редактор в „Литературен вестник“ Смятам, че той не подминава своите амбиции и таланти във всички тези области, като редом с това успява успешно да ръководи учебната и творческата работа на департамента, както и да разпределя задачите и задълженията по творческите колективни проекти, конференции, издания, които ръководи и координира, като същевременно активно участва като автор в тези дейности.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Смятам, че изискванията на актуалния Закон за развитие на академичния състав представлява изпитание не като критерии, а като форма. Дойнов се е справил много добре, въпреки единични липси, напр. цитиранията в различните видове издания на негови трудове. От друга страна, в областта на филологията, прилагането на критериите за индексиране и реферираме имат различни измерения спрямо природно-математическите науки.

Заключение

С оглед на гореизложеното смятам, че доц. Пламен Дойнов, д.н. напълно отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ по 2.1. Филология и предлагам допускането му до избор от Академичния съвет на НБУ.

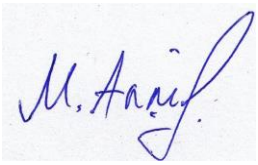

Проф. Мони Алмалех, д.н.

09.10.2019 г